

Pt-Gluk-R6 (4800)

Koe: Koe tehdään yön yli (8-12h) kestäneen paaston jälkeen. Aikuisille annetaan 75 g glukoosia sekoitettuna 200-300 ml:aan vettä. Otetaan 0-näyte ennen glukoosin antoa. Yhden ja kahden tunnin jälkeen sokeriliuoksen nauttimisesta otetaan toiset näytteet.

Huom! Synnytyksen jälkeisen raskausdiabeteksen seurannassa on todettu, että glukoosikokeen aikainen imettäminen laskee 2-tunnin plasman glukoosi- ja insuliinipitoisuuksia keskimäärin noin 5%. Tämä tulee ottaa huomioon tulkittaessa 2-tunnin glukoosituloksia, jotka ovat rajatapauksia.

Indikaatiot Raskausdiabeteksen toteaminen.

Näyte 0.5 ml seerumia. *Seerumi sentrifugoitava 20-30 min kuluttua näytteenotosta.* Verinäyte voidaan ottaa myös sitraattifluoridiputkeen, jolloin näytteen voi lähettää laboratorioon kokoverenä.

Säilytys ja lähetys Glukoosinäyte fluoridisitraattiputkessa:

Näyte: Fluoridisitraattiputki kokoverta tai 0,5 ml eroteltua plasmaa. Huom! Fluoridisitraattiputki on sekoitettava huolellisesti, kääntäen putkea 10-15 kertaa ylösalaisin. Muut plasmaputket käsiteltävä kuten seerumi.

Säilytys ja lähetys: Sentrifugoimaton kokoverinäyte sekä eroteltu plasma säilyvät huoneenlämmössä 36 h. Lähetys huoneenlämmössä, mikäli näyte on perillä laboratoriossa seuraavana päivänä.

Glukoosinäyte seerumiputkessa ja muissa plasmaputkissa:

Näyte: 0,5 ml seerumia tai plasmaa. Näyte on sentrifugoitava 20-30 min kuluttua näytteenotosta.

Säilytys ja lähetys:

1) Näyte eroteltuna erotteluputkeen: Säilytys 2-3 vrk jääkaapissa, pidempiaikainen pakastettuna. Lähetys huoneenlämmössä, mikäli perillä seuraavan päivän aikana (säilyvyys 36 h), muutoin kylmä/pakastelähetys.

2) Näyte sentrifugoituna geelin päällä:

Lähetys huoneenlämmössä, jos perillä saman päivän aikana, muutoin kylmälähetys.

Menetelmä Entsymaattinen fotometria

Toimitusaika 1 työpäivä

Viitearvot 0-näyte alle tai yhtä suuri kuin 5.1 mmol/l
1 tuntia alle tai yhtä suuri kuin 10.0 mmol/l
2 tuntia alle tai yhtä suuri kuin 8.7 mmol/l

Tulkinta Diabeteksessä kudosten glukoosin hyväksikäyttö on heikentynyt. Tämä voidaan osoittaa antamalla potilaalle glukoosia per os ja seuraamalla muutosta plasman glukoosipitoisuudessa. Raskausdiabetes diagnosoidaan kahden tunnin glukoosirasituskokeella, joka tehdään raskausviikoilla 24-28. Jos sairastumisriski arvioidaan suureksi (BMI $\geq$ 35 kg/m², aiempi raskausdiabetes, virtsassa glukoosia raskauden alussa, tyypin 2 diabeteksen esiintyminen isovanhemmilla, vanhemmilla tai sisaruksilla, kortikoidisteroidilääkitys suun kautta, PCOS), koe tehdään raskausviikoilla 12-16. Raskausdiabeteksen viitearvot kirjallisuudessa vaihtelevat. Kotimaiset raskausdiabeteksen mukaiset viitearvot (raja-arvot) ovat alla (Ks. Käypä hoito-suositus 2013): Yksikin poikkeava arvo on diagnostinen.

Viite:

Duodecimin, Suomen Diabetesliiton ja Suomen Gynekologiyhdistys ry:n asettama työryhmä. Raskausdiabetes. Käypä hoito-suositus 26.6.2013.

Konsultointi Sairaalakemisti, FT Mikko Helenius
Puh.040 922 5301
mikko.helenius@vita.fi

